Ціна примірника 25 сотиків.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Народня Справа

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно . . . . 1 зол.
Чвертьрічно . . 3 зол.
Піврічно . . . 6 зол.
Річно . . . . 12 зол.
ЗА ГРАНИЦЕЮ.
Річно — 2 доляри.
Гроші в краю посилати переказами, або чеками „Народної Справи" — в загравиці порученими листами.
За зворот рукописів Редакція не ручить. На відповідь треба долучити значок 30 сотиків.
ОГОЛОШЕННЯ:
1 стр. 700 зол., пів стр. 400, чверть стр. 200 зол. Гроші треба посилати наперед.

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 14 (79) Львів, неділя 6 квітня 1930. Рік III.

АДРЕСА: „Народня Справа", Львів, вул. Боїмів 4. — — Чекові конта: 408.687 і 154.130 — — Телефон 57—90

ЛЬОСОВАННЯ НАГОРОД

В неділю 23. березня точно о год. 11. передполуднем почалося в Редакції „Народньої Справи" льосовання нагород для піврічних і річних передплатників.

Льосовання тривало три години а перевела його комісія, до якої засіли члени Редакції і Адміністрації, адвокат др. Ст. Шухевич і три мужі довіря: Михайло Трофимчук з Тараканова пов. Дубно, Андрій Ґавур з Русилова пов. Камінка Струмилова і Василь Глуханюк з Тишковець пов. Городенка. При льосованню було також кількадесять наших передплатників з підльвівських сіл.

Льоси тягнули: 5-літний Зиновій Тиктор з Красного і 6-літня Ірена Олексин зі Львова.

Льосовання відкрив директор Видавництва Іван Тиктор. Він привитав гостий, представив їм членів Комісії і пояснив спосіб льосовання.

Комісія сконтролювала книгу, до якої за порядковими числами вписані окремо всі передплатники, що найдалі до 31. січня прислали були річну, а окремо ті, що прислали піврічну передплату.

Скотрольовано також пачечки карток (льосів) з порядковими числами для піврічних і окремо для річних передплатників. Картки були в пачках по 50 карток.

Найперше зачалося льосовання піврічних нагород по 6 золотих. Кожду пачку по 50 карток розвязувано й кидано в урну а хлопчик або дівчина витягали з урни одну картку. Тоді виголошувано число витягненої картки і імя й назвиско та місцевість того передплатника, який записаний під тим числом. Комісія це все записувала. Тоді розвязані картки вкидано до великої бляшаної пушки, а в урну вкидано дальших 50 карток. Тим способом на кождих пятьдесять піврічних передплатників мусіла впасти одна нагорода в квоті 6 зол. Тих нагород впало разом 166.

Потім перемішано **всі картки** з числами піврічних передплатників у великій скрині і дівчинка витягнула з між них одну картку на яку припала **корова за 40 долярів.** Ця картка мала число 7.854, а під цим числом у книжці записаний: **Микола Ґеник** с. Дмитра Березів Нижний п. Яблонів пов. Коломия.

По тім льосовано так само нагороди річних передплатників по 12 золотих (на 50 одна нагорода). Цих нагород вильосовано 35. Потім змінено в великій скринці всі картки річних передплатників і хлопчик витягнув картку, на яку припала **корова за 60 долярів.** Ця картка мала число 547, а під цим числом записаний: **Теодор Пшеничник** с. Григорія, Лиса п. Завалів пов. Підгайці.

Комісія Льосовання

Виграли по 6 золотих:

3. Семак Семен Старина, 58. Ленько Василь Княжопіль, 101. Вовчак Іван Собятин, 170. Залітач Іван Торки, 236. Кузьма Андрій Бушковичі, 274. Смук Олекса Коровники, 333. Сухий Михайло Острів, 356. Солтис Микола Заріче, 444. Сторонська Татіянна Дорожів, 462. Темечко Григорій Володвь, 504. Тарапанів Федір Немовичі, 552. Дідик Яків Клебанівка, 633. Собашик Иосиф Яблонівка, 653. Дубина Іван Заруде, 731. Щепанюк Михайло Ісиківці, 782. Повrозник Теодор Покропивна, 801. Дудак Дмитро Гори стрийовецькі, 883 Антоневич Осип Волківці, 929. Пумак Петро Івана Чорнокінці великі 998. Метельский Лука Юрка Вікно 1033. Цірка Михайло Томи Самолусківці, 1074. Кузик Ілля аґ. Дн. Іванівка, 1125, Маковецький Дмитро Иосифа Коцюбинці, 1170. Гуска Василь Мих. Бабинці, 1237. Куревич Іван Ладичин, 1264. Ґрошко Павло Ласківці, 1343. Капуста Павло Бернадівка, 1380. Хиль Григорій Саджавка п. Тоусте, 1431. Смерик Іван Монастир, 1499. Бобрик Діоніз Іванківці, 1541. Федун Левко Клекотів, 1590. Гаврилюк Яків Дермань, 1603. Горбачук Лазар скр, почт. 151 Дубно, 1696. Миронович Іван Кукизів, 1705. Стефанишин Ілько Семена Якимів, 1799. Демчук Григорій Корсів, 1824. Івасенко Іван Манаїв, 1894. Байда Петро Супранівка, 1943. Браницький Юрко Скварява 1996. Росліцький Микола Товсте, 2004. Гаврись Олекса Свидова, 2093. Дрогомирецький Стефан Павла Юридика, 2146. Середа Степан Колодрібка, 2196. Боярський Бартко Панасівка, 2218. Таращук Дмитро Базаринці, 2292. Дулеба Михайло Лапшин, 2315. Дусанівський Іван Денисів, 2398. Бойко Гринько Кальне, 2411. Сітарський Лев Козівка, 2460. Цяпута Явдоха Щепанів, 2548. Крайдуба Стефан Новосілка, 2598. Клюба Дмитро Василя Підшумлянці, 2649. Макогон Микола Пуків, 2677. Капітан Сень Дібринів, 2742. Вітенак Володимир Носів, 2788. Куц Василь Болехівці, 2841. Душинський Іван Більче, 2879. Богдай Михайло Раделичі, 2918. Рудка Іван Надітичі, 2966. Кацер Дмитро Підгородці, 3014

Ґрупа передплатників присутних при льосованню

Паращак Дмитро Урич, 3090. Олійник Михайло Василя Грабовець, 3110. Дикий Іван Добряни, 3152. Шказрітко Микола Єзупіль, 3267. Хорт Микола Тустановичі, 3350. Дяків Михайло Надіїв, 3354. Луцький Михайло Надіїв, 3444. Лелик Гнат Новиця, 3488. Семанів Максим Брошнів, 3539. Петрів Ізидор Довга войнил, 3594. Капустинський Микола Камінь, 3630. Козлів Федір с. Олекси Струтин нижн., 3676. Василів Михайло Івана Вістова, 3731. Приймак Мих. Мединя-двір, 3789. Скікун Андрусь Верхня, 3828. Гнатів Тимко Стриганці, 3873. Нюняк Василь Бережниця, 3905. Вайда Осип Терка, 3956. Железовська Зофія Липовець, 4032. Мільковим Василь Леся Соколе, 4086. Годій Микола Гриця Урож, 4104. Пиш Петро Стефана Ропиця руська, 4191. Слутвінський Яків кол. Пан. Долина — Млинів, 4214. Оришкевич Гелена Олесько, 4253 о. Ляхович Евген Літовиска, 4317. Дехтяр Тома Старий Олексинець, 4393. Грабарчук Мартин Рудка, 4407. Кучерук Трохим Раковець, 4498. Чит. „Просвіта“ Заперекоп, 4501. Кравс Стефан Молодів, 4584. Вовк Олекса Гаї к. Львова, 4609. Журавинський Михайло Болотня, 4952. Осадця Гринько Волощина, 4745. Павлик Іван Якторів, 4775. Лаптута Іван Нестаничі, 4836. Чайківський Василь Вислобоки, 4869. Нецик Михайло Волиця барилова, 4903. Карасійчук Петро Бубнівка, 4951. Іванчук Іван Шоломиничі, 5035. Волчанський Іван Фуштей Волче, 5134. Ільницький Яків Кароля Косів, 5152. Космій Василь Свистільники, 5227. Шинкарук Онуфрій Пилипи, 5259. Горадчук Михайло Миколи Обертин, 5316. Ґловюк Михайло Бабче, 5393. Ґбур Иосиф Павелче, 5440. Бибик Семен Ямниця, 5454. Маланюк Василь Ямниця, 5517. Гаврильчук Олекса Волосів, 5590. Дворський Михайло Лазарівка. 5621. Вовчик Микола Жабе, 5674. Демянчук Василь Гаврила Надвірна 5750. Федорків Андрій Косів, 5798. Василик Ілько Якима Сороки, 5850. Кульба Федь Біла, 5855. Черемшинський Стефан Біла, 5913. Кіящук Іван Садки, 5990. Деркач Павло Космир. 6014. Кланцак Петро Скоморохи, 6100. Прокопів Василь Звиняч 6131. Макомета Іван Підгайчики, 6151. Предко Дмитро Журавці, 6250 Білан Гринь Рички, 6275 Чернюк Андрій Тератин, 6322. Радчук Тиміш Малів, 6359. Сахарський Теофан Матіїв, 6436. Паздерський Стефан Латин, 6477. Лугович Катерина ж. Івана Бурштин, 6532 Коваль Теодор Черетин, 6559. Клунь Андрій Якова Єзупіль, 6631. Гурман Клим Ятвяги, 6660. Гушпіль Кирило Володимирці, 6709. Ґілецький Іван Новошини 6764, Комарчевський Іван Хоробрів, 6803. Сокіл Петро Добрачин 33, 6898. Мельник Іван Комарів, 6949. Боярчук Василь Спасів, 6964. Мартинович Н. (Г) Клечкевиці, 7043 Любин Максим Городловичі, 7068. Сенюта Михайло Яворів, 7106. Кривуляк Стефан Скалин, 7182. Шкоропад Гринь Бишків-Сушки, 7217. Кавецький Петро Провала 72, 7292. Смик Іван Вербиця, 7321. Душний Пилип Хлівчани, 7364. Кавалок Панько Костяшин, 7428. Сидорак Іван Ваневичі, 7464. Сикелук Теодор Полонна, 7549, Чит. „Просвіта“ Глубоке, 7541. Перегінець Павло Бовшів, 7930. Кухар Федь Дитятин, 7674. Барбадин Ґафія Кольон. Вільховець, 7737. Шевчук Семен Підгороде, 7795. Грималюк Іван Дмитра Тишківці, 7813. Петруняк Михайло Леся Тишківці, 7851. Грицай Андрій Березів нижн., 7916 Крочковський Іван Красне, 7950. Барабаш Василь Юрка Конюхів, 7995. Мельник Іван Стинава нижна, 8002. Петрівський Іван Миколаїв н. Дн., 8068. Коваль Іван Федора на Опорі Синевідсько вижн., 8127. Ціздин Іван Андрія Трухачів, 8151. Хомин Григорій Хоросно старе, 8337. Ґреґь Дмитро Бартатів, 8399. Лапко Іван Пилатківці, 8403. Петращук Олена ж. Михайла Микуличин.

Виграли по 12 золотих:

45. Шаґала Марія з Петриків Клоковичі, 55. Грисьо Михайло Гнатковичі, 103. Бейба Василь Дорожів, 158. Чит. „Просвіта“ Увисле, 218. Стрияк Петро Івана Козаччина, 290. Михалина Семко Девятир, 350. Совицька Євдокія Костополь, 359. Кучма Михайло Фирлеївка, 425. Ґульчак Михайло Юридика, 469. Залуцький Ілля Куропатники, 518. Білик Василь с. Микити Мужилів, 577. Беднарський Антін Радивилів к. Брод., 637. Вовк Гринько с. Матвія Гаї к. Львова, 705. Бігун Семен Радехів, 755. Гриньків Василь Ріпчицький Летня, 849. Новашицький Панько Белеїв, 863. Андріїв Василь Кадовбна, 940. Мизьрак Василь Вістова, 954. Мельник Федір Пациків, 1041. Щерба Спірідон Нове село, 1098. Семянів Василь Гринівка, 1103. Надраґа Дмитро Саджава, 1161. Ґеник Стефан Миколи „Діл“ Березів нижн, 1223. Стефурак Михайло Делятин, 1282. Сандуляк Микола Цвітова, 1320. Ільницький Дмитро Андрія Скоморохи, 1386. о. Дучинський Константин Бережанка, 1443. Муж Павло Сафата Клюсів, 1483. Дзвонковський Матій Городловичі, 1544. Баварко Василь Довжнів, 1564. Марців Стефан Соколики, 1619. Лосюк Олекса Яворів, 1675. Більчак Микола с. Івана Бабче, 1716. Ґалерник Федь Антона Ямниця, 1860. Маркович Петро Климець.

Як будемо висилати нагороди?

Дві великі нагороди — 60 і 40 долярів — вишлемо до 14 днів. 60 дол. для І. Пшеничника вишлемо на адресу нашого мужа довіря в Лисій п. Завалів, а 40 дол. для М. Ґеника на адресу мужа довіря в Березові нижнім п. Яблонів. Муж довіря не може дати щасливому виграєшому гроший, тільки має разом з своїм передплатником, який виграв корову, згодити і власноручно заплатити корову, та передати корову передплатникови при двох свідках і списати відповідний акт передачі, який мають підписати: муж довіря, два свідки, по змозі голова читальні і кооперативи і продаючий. Там має бути записано, коли, хто і кому продав корову та за яку ціну.

Корову треба купити по змозі якнайскорше по отриманню гроший і по купні відфотоґрафуватися з коровою та прислати знимку разом з протоколом до Редакції.

Гроші не сміють піти на иншу ціль, тільки на купно корови, приблизно в ціні виграних гроший. Та якби з купівлі якась незначна сума остала, то муж довіря має передати її передплатникови, а чи той оберне ту решту на свої потреби, чи частину дасть на якусь добру ціль (прим. „Рідну Школу“) це його воля.

За труд і за день повинен передплатник мужа довіря нагородити після взаїмної угоди, та не більшою квотою, як 20 зол.

Малі нагороди — по 12 і по 6 зол. зачнемо висилати від 15 квітня просто на руки передплатників, що виграли.

До 14 квітня просимо кождого, хто виграв, написати до нас, чи

Читання з історії України

(ч. 62)

Битва Хмельницького з поляками під Корсунем.

(15 і 16 травня 1648 р.).

Ми написали, як Богдан Хмельницький в травні 1648 року побив польське військо під Жовтими Водами, а потім пішов дальше і наздігнав головні польські сили під Корсунем, 15. травня 1648 року.

Коли наближались до польського табору, то збили такі порохи, що польська шляхта гадала, що це йдуть сотки тисяч козаків, а було їх лише 15 тисяч та ще 4 тисячі татар (поляків було 26 тисяч, а може й більше).

Хмельницький закликав до своїх козаків:

„Гей друзяки-молодці, брати козаки запорожці! Приймайтесь та гарненько почнемо з ворогами варити пива! Їхній солод, а наша вода, їхні дрова, а наша козацька праця!“

Перші кинулися на поляків татари, на ліве крило. Тугай-бей підїжджав аж під польські шанці і не боявся, що довкруги нього свистали стріли, мов оси. По заході сонця скінчилася перша битва нерішено і настав спокій. Полякам удалося зловити кілька татар і одного козака. Козак сказав полякам (нарочно), що козаків є 15 тисяч, а татар 47 тисяч, і що небаром прийде ще і сам татарський хан з ордою. Потоцкі казав усім полоненим відрубати голови.

Рано відступив Хмельницький трохи взад і розставив своє військо на горбках півмісяцем. Він нібито вдавав, що хоче зробити напад на весь польський табор. А тимчасом задумав иншу штуку. Він закликав дотепного козака Микиту Галагана й повчивши його, що має робити, казав йому закрадатися до польського табору, але так, щоби його поляки побачили. Рівночасно вислав один полк козаків (корсунський) з татарами, під проводом отамана Кривоноса, казав їм перейти одну гору й зайти в гайок коло села Гороховець, званий Крута Балка. Казав їм там нарубати дерева й понакидати на стежки й дороги та перекопати дорогу глибокими ровами й засісти в ліску з гарматами. А туди мусіли йти польські війська, якби відступали.

Микита Галаган почав закрадатися до табору, поляки побачили його й зловили. Почали мучити його на огні і козак сказав, нібито з великою мукою:

— „Скільки є наших, то я й ліку не знаю тай трудно знати, бо що години їх більшає. А татар у Тугай-бея буде з пятьдесять тисячів, тай хан стоїть уже недалеко і небаром надійде“.

Як почули пани таку вістку, то напав їх такий страх, що руки опустили тай нічого думати не могли. І ще розійшлася чутка — також пущена Хмельницьким — що козаки перекопують воду на милю від Корсуня і відводять її в инший бік, аби в польськім таборі бракло води.

Пани почали сваритися між собою і всі кричали, що треба втікати. Навіть старий Потоцкі наполошився.

„Це правда — говорив він — що нам з Україною не впоратися. То гидра: втнеш їй одну голову, то зараз натомісць виростає десять. Треба зберегти військо і відступити, може пізнійше зберемо більше сил і рушимо на козаків“.

Калиновскі — як звичайно — спротивився. Він сказав: Найліпше тепер вирушити з табору в чисте поле й напасти на козаків.

— „Це що таке? — крикнув Потоцкі. — Я тут голова! Не можемо битися, а ще до того нині понеділок, нещасливий день! Коли почуєте сурми, ставтеся в лави і нічого не говоріть!“

На другий день досвіта, казав Потоцкі рушати назад. Стали виходити з табору, з возами і з усім майном, уставлені в чотирокутники. По середині були гармати, з боків піхота, лівим боком командував Потоцкі, а правим Калиновскі. Потоцкі їхав у кариті, пяний. А Калиновскі знов нічого не бачив, бо був короткозорий. Щоби не попасти в руки козакам, навернули на малопроїздний шлях на Богуслав, а того козака Микиту, якого поляки вважали за зрадника, взяли за провідника.

Десять верстов ішли поляки спокійно, козаки не чіпали їх. Аж на десятій напали з татарами, помішали їх, але зараз знову відступили і йшли їх слідом здалеку. Коло Гороховець — на 15 верстві — перейшло до козаків ще 1800 драґунів. А трохи дальше, як тільки поляки вступили в гай, вдарило на них 6 тисяч козаків Кривоноса, що засілися в гущавині. Поляки пустилися втікати з гаю, а там ще гірше лихо. Дорога вела з гори в долину, а в долині глибокий рів. Польські вози і гармати попадали в бігу у яму й заповнили її до вершка. А тут з заду і з боків бють козацькі гармати. Потоцкі наказує так, а Калиновскі сяк, менші команданти стали сваритися.

А тут шляхтич Корецкі, властитель Корця на Волині, взяв свої 2 тисячі жовнірів і втік наперед. Козаки скористали з того, що Корецкі зробив прогалину в польськім чотирокутнику, й увірвалися в середину походу. Поляки пустилися в ростіч, а козаки й татари почали рубати. Ранили й Калиновского й зловили. Тоді й Потоцкі стратив надію і дався взяти в полон, так, як і инші команданти. О 4. год. ранком 16 травня було по битві. Старших і вояків полонених привели до козацького табору, кількатисяч вспіло спастися, а решта польського війська загинула. Козаки і татари здобули увесь польський табор, в якому було повно срібла й золота та иншого добра.

(Дальше буде).

маємо виграну зарахувати йому на дальшу передплату часописи, чи за ту квоту прислату йому книжок, чи вислати готівку. Від кого до 14 квітня не отримаємо повідомлення, що зробити, тому зачислимо виграну квоту до передплати на другий піврік 1930, зглядно (як 12 зол.) на цілий 1931 рік.

Редакція і Адміністрація „Народньої Справи“.

—о—

РОЗУМНИЙ ГОЛОС.

Дорогі Селяни - Українці, біда гнобить нас з дня на день, а ми неспішимося ратувати себе, тільки чекаємо, аж прийде хтось нам на ратунок. А тепер не той час, щоби ми чекали на ратунок. Хтож має нас ратувати? Поляки чи жиди? Ми самі мусимо ратуватися і то як найскорше. Тому, що ми завсігди за кождою потребою звертаємося до жидів і взагалі до чужинців, тому бідуємо. Зіставмо наше лихе призвичаєння, ідім за прикладом других народів, приміром німецьких селян. Вони зовсім не потребують іти до міста за товарами, матерією та залізом; вони хиба ідуть до міста на якусь параду або забаву, а більше по ніщо, тому що в їх селах є усе, чого тільки потребують. Наш селянин навпаки робить: Завезе і зіставить всю свою працю в місті чужим купцям за всілякі товари, ба, та бо ще наборгує на кілька соток золотих, а потому годі виплатити. Або привезе до міста гречку чи просо і то помеле в жидівських корбах та і з тим розділиться на половину. Чиж то не встид, щоби по наших селах не було таких млинків, котрі тільки по 100 золотих коштують, а приходу з них річно 1500 золотих? А чи не можнаби порадитися в селі і зробити так, аби в селі була своя вигода? Щоби можна було в купити, свого продати і в свого змолоти. Тим повинні занятися наші свідоміші люде і кооперативи. Як нині возьмемося до того діла, напевно завтра втікатиме від нас біда.

Косс Григорій з Виткова нового.

—о—

Біда лізе в очі

Польські ґазети самі пишуть, що хоча деякі міністри стараються представити ці часи не так страшно, як вони виглядають, то біда таки є і лізе сама в очі. І наводять такі два приклади: Недавно відібрав собі життя директор львівської фабрики хліба „Меркурій“ Келбусевіч, а другого дня втроївся таки в суді, на коритари, купець Елія Фляйшер, як вийшов з канцелярії слідчого судді, який допитував його в справі його банкроцтва. Крім того подібні випадки самогубств купців і промисловців трапляються і по инших місцях в Польщі. Ґазети пишуть, що цій скруті не дасться ніяк зарадити нагло, лише треба, аби влада змінила якось господарку на ліпше. Ну-ну.

—с—

В ДОПИСАХ ПИШІТЬ ТІЛЬКИ ПРАВДУ!

НОВИНКИ.

Календар на тиждень.

КВІТЕНЬ 6 – 12.

6. Неділя, 5 посту, Захарія і Якова.
7. Понеділок, Благовіщення Преч. Діви Марії.
8. Вівторок, Собор Арх. Гав.
9. Середа, Матрони.
10. Четвер, Іляріона.
11. Пятниця, Марка.
12. Субота, Івана ліств.

Увага: Усі свята в цьому тижні спільні українцям греко-католикам і православним.

В квітні прибуває дня о 1 год. 43 мін. Пересічна довгота дня 13 годин 41 мінут.

Зміни місяця.

Повня 13 квітня о год. $10\frac{1}{2}$
Нів 28 квітня о год 18.

Погода на квітень після календаря: З початку сильні вітри із снігом, потім гарно, коло 8 го дощ, відтак вітряно і зимно до кінця.

Як нарід приповідає:

Птахи зза моря вертають — плуги з полем розмовляють.

— **Дарові книжки**, які ми постановили видавати для точних передплатників, почнемо книжкою, в якій будуть ріжні господарські справи і поради, а також цікаві оповідання. Хочемо, щоби вже перша книжка була цікава і корисна, тому над нею треба попрацювати. Книжку вже приготовляємо до друку і постараємося видрукувати її в найкоротшому часі.

— **Проти переслідувань на Україні.** Багато сіл ухвалює протести проти національних і релігійних переслідувань на Україні. Деякі протести надсилають до поміщення і в „Народній Справі“, та на жаль не можемо їх містити ізза браку місця. Такі протести містить „Діло“ і „Новий Час“. На днях ухвалила такий протест м. и. Читальня „Просвіти“ в Мокротині, пов. Жовква та Іваниківка, пов. Богородчани.

— **Арештовані діти.** Як усі школи, так і українська ґімназія в Станиславові мала наказ піти 19. березня в день іменин Пілсудского до церкви. Молодіж з учителями йшла до церкви, але по дорозі не всі скидали шапки перед представниками влади. Таксамо деякі учителі не кланялись. За це арештували учителя Новосельського і учеників з 6, 7 і 8-ої кляси: Витковицького, Саноцького, Кобринського, Лозинського, Лоточинського, Пісецького, Базилевича, Головатого, Степаняків (двох), Колянковського і Придаткевича і проти них ведеться слідство.

— **Посмертні згадки.** В Томашівцях пов. Жидачів помер в 36 році життя бл. п. Микола Михайлюк, заслужений народній діяч, член виділу і добродій місцевої читальні і кооперативи, а також член ради громадської. — В Стінці пов. Бучач помер Михайло Бойчук, видідовий місцевого „Лугу“ і свідомий народній діяч. Луговики устроїли Покійному величавий похорон на якому була й орхестра. Мимо перешкод з боку поліції похорон відбувся гідно і торжественно. Честь памяти Покійників.

— Пожежі В Дичках пов. Рогатин згоріла 8. III. стайня місцевого жида А. Тайтля. Шкода виносить понад 2.500 зол. Підозрівають, що хтось підпалив. — В Фельштині, пов. Самбір, згоріло 9 господарств з худобою. Дві особи попарилися 41 осіб опинилося без притулку.

— **Вмер через цікавість** Петро Король, 26-літній парубок з Серників Горішних пов. Рогатин зацікавився був дуже панським автом і біг що сили, щоб його догонити. В бігу якось спотикнувся і впав так нещасливо, що поломив собі пальці на руці. Лічення поломаних пальців занедбав а по 8-ми днях дістав затроєння крови та помер нещасний по 30-тигодинних муках.

— **Арешти й ревізії.** В Протесах пов. Жидачів арештувала поліція Василя Федоляка, книговодця місцевої кооперативи. Причина арештy не відома.

— **Чого то вже не забирають?** Дня 19. III. перевела поліція ревізію в домі п. Ф. Скоревича, мужа довіря „Н. Справи“, справника кооперативи в Устечку, повіт Заліщики. Шукали щось 5 годин за якоюсь амуніцією, як казали, а не найшовши нічо з амуніції, забрали мапку громадських парцель і велику мапу земської кулі. — (Від Редакції: Треба зажадати звороту тих річий, а як не віддадуть, скаржити до суду).

— **Чому ґазета не доходить?** — Пише нам наш передплатник Я. Загальський з села Жабокрик малий на Волині, що він уже двох чисел „Народньої Справи“ не отримав. Коли він почав розшукувати, де ґазета могла діватися, показалося, що ґазета пропадала таки в начальника громади Жабокрик Малий, п. М. С.

— **Що то за таке „Сяйво“?** Наша Редакція дістала кілька зажалень на редакцію якогось часопису „Сяйво“, що мав виходити в Тернополі і вже позабирав передплати, але ґазети не висилає як кажуть ті редактори „із технічних причин“. Радимо панам редакторам „Сяйва“ поладнати із своїми передплатниками, бо то негарно так робити.

— **Трійливий спірт.** Дирекція Державного спіртового монополю вирішила вживати до затроювання денатурованого спірту (до палення) особливої отрути. Від цеї отрути кождий, хто тільки покуштує такого спірту, відразу захоруе, дістане страшних болів горла, жолудка і кишок, запалення міхура і пораження нервів. Той спірт спричинюватиме також сліпоту, важкі серцеві недуги, а випитий в значній скількости, смерть. Тому остерігаємо ще раз наших людей, які лакомляться на дешевизну і пють денатурований спірт, аби закинули взагалі яке небудь піяцтво, особливо аби вистерігалися того спірту, що може принести каліцтво і смерть.

— **Незгода в родині! — то нещастя.** Михайло Сухий з Белза пов. Сокаль заедно сварився з жінкою через якісь поділи маєтку. Та мабуть жінка була більше сварлива, бо Михайлови надокучило таке життя і він кинувся під поїзд та згинув.

— **Замордував, чи ні?** В Перемишлі провадиться вже три тижні розправа проти б. майора, дідича з Петрич. пов. Золочів, Рильского, якого підозрівають, що 2. жовтня 1927 р. застрілив свою жінку в дуплі дерева. Переслухано вже понад сто свідків. Головний свідок Ростоцкі, управитель, каже, що бачив, як обое Рильскі йшли до саду, а за хвилю по двох стрілах Рильскі втікав до хати. Та другі свідки кажуть, що тоді коло дому Рильских росло високе просо, через яке Ростоцкі не міг бачити Рильского з того місця, на якім сидів. І тепер сперечаються за то просо і далі зголошуються свідки. Майже всі зізнавали, що Рильскі дуже похопний до бійки і неодному грозив револьвером, а вибити комусь два зуби, то було йому дуже легко. Такі „беззубі“ через него також зізнавали. Підозрівають, що й дехто боїться свідчити, бо заляканий Рильским.

— **Хто буяє, той страждає.** Сальнарний урядник в Калуші, Невядомскі, виїхав мотоциклем на „спацер“, а за ним виїхав другим мотором інжінер Дембічак. Дембічак дігнав Невядомского коло села Бабина, але хотів ще й перегнати. Та не пописався. Мотоцикль на мокрім шутрі посовгнувся і перекинувся, а інжінер розбив собі голову й за кілька годин сконав.

— **Вистерігайтеся обманців!** В час нинішньої нужди наші селяне і сіми силами стараються виїхати на заробітки. Це використовують спритні мантії та приїжджають на село, представляючи себе за посередників, що зможуть дати працю безробітним. Ціль їх одна: щоби зібрати від людей гроші а потім зникнути з грішми. От недавно якись Куц Міхал зібравши людей з Жапалова та Вільки Жапалівської зник з грішми, які люди дали йому, як завдаток. Обманець казав людям приїхати до Ярослава, але там люди ждали його цілий день і недіждавшися вернули домів. Таких людців женіть від себе, дивіть на жидків, як вони їдуть десь, то ніколи не повірять кому небудь а стараються за виїзд у певних людей та в урядах.

— **Злочини.** Війт з Кульчиць Рустикальних, пов. Самбір, Іван Кардаш, вертав разом з заступником і з асесорами з Самбора, де робили якийсь контракт. Асесор Іван Мороз був противний тому контрактови і тому по дорозі посварилися й забили Івана Мороза фляшками від пива. Їх арештовано. — В Грималові на ринку застрілив кольоніст з Александрівки Ян Уступскі свого зятя Петра Мушинського. Пішло їм за якусь маєткову справу, з якою власне були приїхали до суду в Тернополі. — В Цокові, пов. Перемишль прийшли до хати господаря Івана Старости якісь бандити та застріливши стареньку тещу Старости, Дзюбову, яка перешкодила їм у злодійстві, втікли. — Діждалося й село Колодрібка, пов. Заліщики бандитів: 19-літний Дмитро Козарук і 19-літний Петро Олійник замордували жида Иоселя Вехсельблята і його жінку для грабунку. Злочинці призналися. — 16-літний Михась Юзьва з Вижнян, пов. Перемишляни застрілив жида Улянера і зрабував у нього 20 золотих. Аж страх збирає, коли читати такі річи. Злочинцями бувають головно ті молоді люди, що доросли за війни і не мали опіки над собою. Треба виховувати нове покоління краще.

Д-р мед. Ольга Чайковська-Лях зностріфікувала диплом пражського університету з 1925 року і дня 15.III. 1930 р. промувалася на львівському університеті на доктора всіх наук лікарських.

— **Бють в лице.** В Явожні (в краківськім воєвідстві) скликали комуністичні посли Рожек і Карузель своє віче. Коли один зачав промовляти, кинулися люди на него й вибили його і його товариша по лиці.

— **Але крадуть!** Виленський суд засудив урядника дирекції лісів у Вильні, Юліяна Лянгґамера і адвоката Фелікса Мілевского на чотири роки вязниці за це, що вони „змахінували“ на свою користь близько пів міліона золотих, які мали піти до державного скарбу.

— **Семилітні злочинці.** В Поломні на Шлеску побилися семилітні школярі так, що один з них семилітний Едмунд Шотек згинув під їх кулаками. Дивно, що бійці не запобіг учитель, або хтось з старших, бо це сталося на дорозі перед школою.

— **Свої зі своїми.** В салі університету в Познані мав відбутися 23. березня вечером концерт в честь Пілсудского. Та на коридорах університету зійшлося кількасот студентів і почали кричати й демонструвати проти концерту. Прийшла поліція й розігнала їх, при чім було кільканацять потурбованих.

— **Великий пан в арешті.** У Львові арештували польського князя Тому Любомірского за те, що „натягнув“ нотаря Маєра готівкою і векслями на сотки тисяч і не віддав довгу. По двох днях випустили його за гіпотечною кавцією на 200 тисяч золотих.

— **Випадок з еміґрантами.** В Кракові зударився поїзд з еміґрантами, що їхали на роботу до Франції, з иншим поїздом і при тім покалічилося 14 робітників. Було це у вівторок 25. березня. Чи між раненими є які наші люди, не знати.

— **Славний пливак.** В Канаді були перегони пливаків. У перегонах в плаванню взяли участь сотки найліпших пливаків Канади. Були між ними анґлійці, німці, поляки, французи і инші, а також кілька українців. У перегонах переплив усіх Юрко Коцай, українець, син еміґранта, що перед війною виїхав з Галичини до Канади. Юрко переплив віддаль 100 ліктів (около 60 метрів) за 52 секунди, а 50 ліктів (30 метрів) за 24 секунди. Він дістав нагороду і про нього написали всі канадійські ґазети, додаючи, що це українець.

— **Корова в літаку.** Один фермер в Америці захотів повозити свою добру корову в літаку. Запровадив її до літака і ще з кількома людьми полетів літаком у гору на 5 тисяч метрів над місто Чікаґо. На тій висоті видоїв корову, дав напитися молока гостям у літаку і скинув кілька паперових фляшок з молоком у місто, щоби люди знали, як смакує молоко, доєне 5 кільом. над землею. Потім спокійно літак злетів на землю і корова пішла пастися. Фермер і гості не могли нахвалитися, як корова заховувалися в літаку спокійно і поважно мовби знала, в яких вона „гопорах“.

Приєднуйте своїй газеті нових передплатників!

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МОЛИТВЕНИК
„ВІРУЮ“

вийшов тепер

накладом „Народньої Справи“

Це перший великий молитвеник, в якому крім усіх звичайних молитов і богослужень є новоуложені молитви родинні, господарські і дуже цікаві инші на всякі наміри і потреби, а також новоуложені народньо-церковні пісні.

Молитвеник „Вірую“ затверджений і порučений Преосвящ. Митрополитом Андреєм.

Цей молитвеник має **до 400 сторін** друку, а коштує тільки **2 зол. 40 сот.** Відповідну скількість молитвеників висилаємо на адресу наших мужів довіря до продажі.

В слідуючім числі напишемо докладно, який то цікавий молитвеник і чим ріжниться від дотеперішних, та подамо його незвичайно богатий зміст.

ЩО В СВІТІ ЧУВАТИ?

На Україні

в Харкові ведеться дальше розправа проти українських свідомих діячів, що належали до „Спілки Визволення України“, до „Брацтва Українських Державників“ і до „Союзу Української Молоді“.

Як направду йде той процес і що зізнають обжаловані, точно не знати, бо через радіо чути дуже неясно і уривками, а радянські (більшовицькі) ґазети пишуть про це з кпинами і перекручують зізнання обвинувачених. Та одно з того виходить: що на Україні мимо великого гнету народньої думки про самостійність є таки люди, що не погоджуються з тим, аби Москва мала зверхність над Україною, і не побоюються переслідувань і засудів та змагають до освободження рідного краю з під влади Москви.

Останні поступки більшовицького уряду, що забажав насильно стягати самостійні сільські господарства в комуну (аби все було спільне, отже „нічиє“), обурили нарід до живого і викопали між Україною та Москвою ще більшу пропасть. Селянин, якому насильно відбирають майно і хату і роблять його звичайним наймитом на державних фільварках (колгоспах — спільних господарствах), попадає в розпуку і рішається на все. Доходять відомости, що в богатьох місцевостях України далі **трапляються убиства комуністів і підпали** тих спільних господарств, у яких новим господарем є урядовителі з Москви і слуги московської комуністичної партії. У Трилісах вбили якогось Шніцера (мабуть жид), що переводив „колективізацію“ (стягнення всіх до спілки). В Аненських копальнях вбили робітники управителя Бєлокопитова. В Артемові вбив робітник Карабула комуніста Вижняка. Карабулу зараз розстріляли.

В Уманщині згуртувалися селяни, від яких узяли майно, в повстанські відділи. Їх розбили більшовики й богатьох порозстрілювали. В Луганську ухвалили робітники протибільшовицькі постанови.

На Україні таке **розярення**, що московський уряд не вірить тим полкам, що стоять на Україні і в більшости зложені з українців — селянських синів. Ті полки нагло **забрали в глиб Московщини**, а на Україну прислали москалів.

Розярення не утихомирюється мимо того, що московський уряд відкликав деякі накази й заборонив насильно тягнути до комуни й замикати церкви. Люди міркують, що це тільки **хвилева уступка** під натиском небезпеки і других держав. Американський сенатор Бораг написав до Москви лист, щоби уряд не переслідував так релігії і селян, бо стягне на себе ненависть всего світа. Це мабуть трохи помогло, — але що дальше задумує Москва, не знати.

Більшовики **вивезли з України митрополита** Липківського, 80-літного старця і 6 єпископів Української Самостійної Церкви, яку розвязали. Їх вивезли на північ, на Соловецькі острови.

З української сторони перейшло недавно на румунський бік до Бесарабії 165 більшовицьких вояків і 11 старшин. Їх інтернували румуни в Кишиневі.

З над Збруча доносять, що з пригraничних сіл виводять більшовики селян, а на їх місце насилають московських. В тих селах чути плачі і стріли. Були випадки, що кого бачили при молитві до того стріляли.

В Росії

також невиразно. І московські селяни незадоволені з „колективізації“, хоч це їх держава. А московські комуністи **наважилися усунути того Сталіна**, що всім тепер орудує. Через те він **відкликав Зїзд** комуністичної партії, а так само й вибори до рад, що мали тепер відбутися. Боїться мабудь, що і його висплибли за границю, так, як Троцкого.

Французька поліція вислідила, що російського царського ґенерала Кутепова таки вкрали з Парижа висланці Москви й завезли його до Москви, де він сидить у Лубянській вязниці. Його хотять перемовити на свій бік, щоби відібрати російським еміґрантам надію на боротьбу з більшовицьким урядом.

З Виленщини доносять, що там коло границі видно, як червоноармейці зносять образи з церков і з хат на великі купи і палять їх.

Морська конференція в Льондоні

таки не доводить до нічого. Анґлія з Америкою і з Японією хотіли погодитися, але Італія не може погодитися з Францією. Італія хоче, щоби Франція не мала більше кораблів від Італії, а Франція не хоче на це згодитися та каже, що згодилася, якби Америка й Анґлія заручили їй, що на випадок якої війни будуть її боронити. Америка ні Анґлія не хотять згодитися на це — і тому розїжджаються не погоджені, але посварені.

З Індії

доходять вісти, що Ґанді далі йде зі своїм походом. Деякі вже пoслабили в дорозі і їх несуть на ношах. Кажуть, що й сам Ґанді переконується вже, що мирним способом мало що зробить анґлійцям, тому мабудь сам проголосить збройну кроваву революцію проти анґлійців.

—о—

Політичні новини в Польщі

Ми писали, що сенатор Шиманьскі (краян Пілсудского) мав найти нових міністрів. **Та це йому не вдалося.** Головною причиною того була його розмова з **Пілсудским**, який заявив, що погодиться належати до нового уряду (ґабінету) і стикатися з соймом, як сойм погодиться на **такі умови:** 1) щоби посли і партії не мішалися до роботи уряду і не впливали на те, хто має бути міністром, 2) щоби посли і партії не мішалися до справ ухвалення буджету, 3) щоби не чіпали нікого за наддатки в буджеті і 4) щоби сойм не був скликаний скорше, ніж за пів року. Шиманьскі переказав ці умови партіям і клюбам, а що жаден клюб не згодився на ті умови (крім „одинки“), то Шиманьскі зрікся творити ґабінет.

Тоді президент поручив складати ґабінет послові Янови Пілсудскому, братови Юзефа Пілсудского. Цей посол знову почав нараджуватися з посольськими клюбами, і так само закликав українських і білоруських послів. **Українські посли** повторили те саме, що казали Шиманьскому: що не мають надії, щоби нові міністри краще відносилися до українського народу, як усі попередні, та що домагаються рівних прав для українців під Польщею, домагаються помочі в господарській скруті, справедливого поступовання адміністрації, українського шкільництва, університету, направлення кривд, які діються православним українцям на Волині і инших кривд, та надання українцям тих прав, які їм забезпечують міжнародні умови, що їх Польща підписала.

В останню суботу рано відбулося ще одно засідання сойму. Думали, що „одинка“ не допустить до засідання, бо ще не було нового уряду, але в останній хвилі якось змякла. Сойм **ухвалив решту буджету,** причім ухвалено 9 міл. менше на безробітних і 10 міл. урвано з фонду на будову доріг. Це засідання сойму на диво відбулося „спокійно“, обійшлося лише при тім, що один посол вшехполяк Рибарскі, голова Клюбу ендеків, **дістав раз у лице** від посла у „одинки“ Добжанського, але зараз йому віддав і їх розборонили. (Як бачимо, деякі польські посли добре молотяться від якогось часу.)

В суботу посол Ян Пілсудскі несподівано **зрікся творити новий уряд,** а на його місце став **полк. Славек.** Він від 2-гої год. до 6-ої по пол., мов на команду, мав уже нових міністрів. Всіх дуже вразило це, що в цім уряді є той сам міністр праці **Пристор,** через якого власне була ціла та „кріза“ і якому сойм ухвалив недовіря. Міністром справедливости став Цар, якого також в осени сойм не схотів. Це уважають усі за знак, що уряд Польщі зовсім не думає вже числитися з соймом. Що на це сойм скаже, почуємо, як збереться по Великодні, бо вже розїхалися на свята. А може й не збереться? Бо щось говорять про нові вибори і про новий сойм, такий, аби не мішався до уряду.

Через торговельну умову Польщі з Німеччиною були на німецькім **Шлеську демонстрації проти тої умови** Так само **в Липську** були демонстрації проти умови і проти Польщі та Франції. Демонстранти **вибили шиби в польськім і французькім консуляті.**

Як польська хлопська партія хоче панувати в наших селах.

23. березня був у Львові зїзд східно-галицьких делегатів польської хлопської партії „Пяст“, якої головою є Вітос. Зїзд ухвалив таке: Домагаємося, аби на терені Східної Галичини (вони кажуть „Малопольщі“) завести такі устави, щоби польська людність була все в рівновазі в господарці громад і повітів. Оже той пан Вітос і його прихильники хотять, щоби навіть в тім селі, де є один поляк, а решта українці, була „рівновага“, то значить, аби він мав такий голос, як ціла громада. „Файно“ хотять... Пишемо це тому, що деякі наші несвідомі люди часами ішли і в хвості тої польської партії (подібно, як і „одинки“), та надіялись від „польскіх хлопуф“ якихось полекш. Треба зрозуміти, що чужий селянин чи робітник буде все ворогом нашого селянина й робітника, і неправдою є те, що говорять приміром „сельроби“: що нашим селянам і робітникам треба йти рука в руку з польськими і жидівськими селянами або робітниками, бо лише, так разом з ними виборять собі своє право. Виборять,але не собі.

Ніби на що?

Ганусю, чи ти обмила руки перед тим, як ти замісила тісто на хліб.

— Та на що? Миж печемо чорний хліб!

ОСТАННІ НОВИНИ.

У Львові було в неділю 30. березня велике віче **„Організації Українців міста Львова“.** На вічу промовляли посли: В. Целевич, Д-р. Біляк і Д. Паліїв. Віче ухвалило відповідні резолюції в справі самоурядовання та запротестувало проти того, що тепер діється на Україні.

В Варшаві були в суботу по полудні **демонстраційні віча і походи** польських соціялістів (П. П. С.) на знак протесту проти нових міністрів. Кинено кілька бомб, що викликують плач. Поліція арештувала богато вічевиків.

В Кракові засуджено поліцая Павелка на 1 рік вязниці за те, що тяжко побив сербського студента Корнера, якого арештував за те, що той трохи підхмелився.

В Будапешті згоріла в неділю 5-поверхова камениця напроти театру. В огні згинуло троє людей, двоє попарилося.

В Парижі боїться більшовицький посол (амбасадор) Довгалевський, щоби на нього не напали російські емігранти. Зажадав охорони поліції.

В Ленінграді виступила ріка Нева з берегів. Повінь затопила кілька надбережних фабрик і приватних будинків. Втопилися два кораблі, на яких згинуло 10 люда, а 50 люда доплило на кригу леду, яка поплила з ними аж на повне море. Вислано за ними кораблі на ратунок.

Відомости з православного Синоду

Синод Православної Церкви під Польщею узнав за конечне старатися дальше про скликання Православного Собору, до якого не могло доси дійти. Рішено переговорювати з міністром освіти і віросповідань; всі члени Синоду рішили піти до міністерства на авдієнцію.

Уложено статут про права Православної Церкви під Польщею. Цей статут мабуть розглянути найближчий Собор.

Вибори на Волині без нових лист.

Окружна Комісія в Луцьку відкинула новозголошену листу ч. 19 (Сельроб). У виборах дня 18 і 25 травня будуть важні тільки старі виборчі листи з 1928 року.

Уважайте, братя-волиняки, що кождий свідомий українець для свого власного добра і для добра цілої Волини та всего українського народу повинен голосувати тільки на числа українських національних лист.

Ніодин ваш голос не сміє впасти на листу чужу по національности або по національним переконанням.

Про сою.

Сої чорної покищо нема, та є надія, що скоро буде.

Сою жовту можна дістати у Кракові у E. Freege, Skład nasienny. 1 кгр. 4·50 зол. Кажуть що ця соя місцевого походження але достигає пізніше від чорної. Отже не знаючи цього насіння, радити її купувати не можемо. Хто хоче, може спробувати—але на свою відвічальність.

416 запомог по 120 золотих

на суму 49.920 золотих

Кому признаємо дальші запомоги від 411-ої до 416-ої?

411. Дмитро Криса — муж довіря с. Піддубці п. Угнів пов. Рава руська, корову дорізано 8 березня 1930 р.

412. Василь Бобик, с. Війське п, Залуж. пов. Сянок, корова впала 11 березня 1930.

413. Дмитро Грабович, с. Брусно Нове п. Горинець, пов. Любачів, ялівка впала 9 березня 1930.

414. Михайло Руденький, с. Заріче п. Золочів, корова впала 1 березня 1930.

415. Иосафат Якимович, с. Берлин, п. Броди, бугай впав 21 лютого 1930.

416. Іван Стадник, Бережниця королівська, п. Жидачів, корова впала 4 лютого 1920.

Запомоги (по стягненню цілорічної передплати) вишлемо за 14 днів на руки мужів довіря.

—с—

Кому не можемо признати запомоги?

1) Олекса Дацків, с. Брахівка, п. Соколівка к. Ожидова, корова впала 7 грудня 1929, а передплату вплатив щойно 20/1 1930, так, що в дні випадку не був ще нашим передплатником, а запомогу може дістати лише той, хто в день випадку був уже бодай оден місяць передплатником.

2) Михайло Заблоцький, Глиняни п. в місци, продав корову на дорізання 22 березня 1930, а за продану корову запомога не належиться, бо корова не є вже власністю пошкодованого.

3) Александер Хомацький кол. Михайлівка, п. Войнаця, корова впала у його дочки, в Торчині, а дочка не є передплатницею „Народної Справа“. Запомога належиться тільки тоді, коли корова була власна і на утриманню й опіці господаря і згинула на його обійстю.

ПОДЯКИ.

Подяки за одержану запомогу надіслали дальше оці запоможені передплатники: Ник. Чоловський, Мостище, пов Калуш, Демко Дмитрук, Сестратин на Волині, Ів. Бураковський, Клебанівка, пов. Збараж.

—о—

До складу і прикладу.

Дмитрова свита.

Йду якось я львівським ринком, дощик накрапає, хто це тамки в новій свиті напроти манджає?

Я підходжу, приглядаюсь, а то Дмитер Плішка! Слава Богу! Нова свита то добра потішка!

Цей Дмитро уже пять років все ходив з латками, нині він в новенькій свиті так ще з обшивками.

— Щасти, Боже, любий Дмитре! у людий клопоти, а ви свитку нову взяли! Чи йдете в зальоти? Тепер на вас задивиться кожда молодиця, добре, що вас не бачила Ганка Біліця.

А Дмитро мій усміхаєсь тай подає руку: — А щож? Чи я все терпіти мушу тую муку? Я пять літ ходив в старенькій свиті із латками, а тепер діждався нової з довгими полами. Вже сміялись з мене люде: „Ось, той Плішка Дмитер, що в латках заедно ходить, тай латки вже витер!“ А я завжди те терплю, та не пю й не курю, гріш до гроша кладу в скриню, свою нужду дурю. Тай наскладав тілько гроший, що купив з полами, а ті, що сміялись з мене, ходять із латками.

— Дуже гарно, брате Дмитре, гарна вдача й врода, от коби то скрізь по селах зайшла така мода! Коби люди зрозуміли, як треба подбати, щоби лиха не терпіти, нову свиту мати. Коби Бог їм дав той розум, що ви, Дмитре, мали, всі ходили б в нових свитах, світ би здивували.

Любі Лемки тай ви Бойки. Підгіре, Гуцули. робіть всі так, щоб ви нужду тай біду забули!

Холмчаки, Поліські братя, Волинь, Подоляки, отак чиніть, як той Дмитер, славний гайдамака!

Всі наслідуйте однако того Дмитра Плішку, собі й жінці купіть свитку, дітям по оришку!

По оришку, капелюшку, всім щасти Вам Боже, як будете так робити, лихо нас не зможе.

Як будете так робити, всім буде обнова, тоді ворог послухає вкраїнського слова.

Послухає слова й пісні й буде танцювати, так, як йому буде грати

Іван Сорокатий.

Читаймо історію

Кождий українець повинен для більшого свого освідомлення читати історію свого народу, так давну як і недавну. Повинен читати історичні книжки а такамо журнали (місячні видання), в яких описується недавні події з нашої історії.

Таким історичним журналом є „Літопис Червоної Калини“, що виходить уже осьмий місяць. В цім журналі є прегарні і прецікаві статті, спомини й оповідання та фотографії з недавних часів, від 1917 до 1921 року, коли то український нарід мав свою державу і обороняв її перед ворожою перевагою. Богато там знайдете хоробрих подвигів, як піднесуть вашу душу і віру в ліпшу долю а також вичитаєте деякі похибки, яких на будуче треба оминати, щоби своє право закріпити. З читання такого журналу виходить велика наука на тепер і на будуче. Тому кождий свідомий українець повинен цей журнал передплачувати. Він коштує місячно 1·20 з., на 3 місяці 3 з. 50 с., на пів року 7 зол. Хто не може сам, той повинен передплачувати на спілку з другим. Бо це дуже цікавий і вартісний журнал, побачите, як будете читати з захопленням і як будуть в хаті чи в читальні вашого читання слухати. Розуміється, що кожда читальня і кожда установа повинна мати цей Літопис, що виходить кождого місяця великими зшитками по 14 сторін. Замовляти і посилати передплату на адресу: „Літопис Червоної Калини“, Львів, ул. Руська 18/ІІІ.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ.

Як не допускати до тяжких породів у коров?

Тяжкі породи у коров є вправді залежні і від самої корови, однак ще більше є воно залежне від господаря-годівельника.

Щоби як найбільше ограничити число тяжких породів, треба починати дбати про корову вже від її дитинства, бо як кажеться, яке є теля, така буде й корова. Тому кождий добрий господар, який хоче оминути страт на телятах і коровах в наслідок тажких породів, повинен собі виховати корову сам.

Вже маленькій телицці повинноcя давати довго (через 10—16 тижнів) ссати, щоби вона добре розвивалася й добре росла. До того причиняеться в дуже великій мірі також сонце, свіжий воздух і рух. Треба отже подбати про невеличку загороду, де така теличка через цілий день моглаби собі бігати й заживати свіжого воздуха та сонця. То є важне також тому, що через це робиться молоду тварину відпорною проти сухіт, які приносять в господарстві дуже великі втрати. Держання на сонці охоронить теля також перед анґлійською недугою (кривицею), при якій приходить до викривлювання костей, кволости, а з часом і загибелі. Щоби ще певніше охоронити тварину від цьої другої недуги, добре є додавати до вогкої корми 1 ложку пашного вапна на день, яке причиняеться до розросту костий, а між іншим також і миднищі, яка у звірят, які перебули ту недугу, стає вузкою і ґузоватою та опісля дуже часто спричиняе тяжкі породи. Також з кормом в дальшому розвою телички не треба щадити. Таке добре кормлення принесе пізнійше господареви стократну користь, бо та будуча корова буде і молочна і буде родити гарні здорові телята.

Не менше важним є також час запліднення телиці. У нас під тим зглядом люди роблять дуже хибно: становлять телиці, які нераз навіть ще не скінчили одного року життя. Через те здержують розріст корови; такі корови зістають малими, худими, дають мало молока, а також телята, які вони родять, є дуже мізерні, хоровиті, зле ростуть і не надаються до хову. Крім цего такі корови тяжко родять (бо миниця не мала часу розростися) і нераз приходить до загибелі або теляти або корови, або одного й другого. Тому то повинноcя становити корову щойно тоді, коли вона кінчить другий рік життя, а бугай повинен відповідати величиною корові і не повинен мати великої голови.

Дуже важним є також відживлювання підчас тільности. В тім часі повинноcя корову кормити кормами поживними, як добрим сіном, морквою, бураками, рослинами ликоватими і т. п. незабираючими надто богато місця, як пр. солома, а також повинноcя такій корові додавати до вогкої паші 2 ложки пашного вапна на день, якого тільна корова потребує дуже богато на будову костий теляти. Кормлячи тільну корову в цей спосіб, зможемо її ухоронити перед передпорodовим зляганням, наслідком розмягчення костий, а також теля не буде склонне до анґлійської недуги — кривиці.

Крім того треба дбати про рух, світло і чистий воздух для такої (як і кождої) корови, що осягнемо, як будемо випускати їх до огорожі бодай на кілька годин денно. Рух повинна мати корова аж до останньої хвилі перед породом.

Послідною з причин тяжких породів є передвчасне і насильне продирання плодового міхура, який все повинен сам тріснути.

Як видно з вище сказаного, господар не має багато роботи, щоби оминути тяжкі породи з своїх домашних тварин і охоронити себе перед втратами, лише потребує трохи розуміння для годівлі домашних тварин та не сміє легковажити поданих вказівок,

Д-р Д. Миколаєвич,
ветеринарний лікар.

—o—

Ветеринарні поради.

Наша Редакція умовилася з ВП. Д-ром Д. Миколаєвичем, ветерин. лікарем у Львові, який буде уділяти нашим передплатникам письменних порад і буде виписувати рецепти.

Щоби отримувати пораду і рецепту (де треба), мусить передплатник мати точно заплачену передплату принайменше до кінця того місяця, в якім просить о пораду. Не передплатникам і неточним, що задовжуються з передплатою, порад не можемо уділяти, бо ті поради нас коштують.

Запит і опис хороби худобини треба писати виразно і ясно, чорнилом, а на відповідь залучити значок за 25 ґр. або найліпше коверту з адресою і значком.

Тепер висилаємо поради і рецепти на такі адреси: М. Ярема Глудно, А. Кизима Поручин, Марія Струмінська Делятин, Яким Романик, (як подасть адресу і значок), А. Рожий Цеплів, Денисюк Василь Свинюхи і М. Царук, Виноград. Поради, до яких не треба рецепт, містимо в ґазеті.

Рецепти є готові ще для: С. Венгрука Лаврів, і М. Мисика Новий Двір, — але вишлемо їх, коли вирівнають залеглу передплату за І. чвертьрік. (Заплатили лише до кінця 1929 р.)

—o—

Осип В. Косарево. До ратування здутої тварини найліпшим приладом є швайцарська сонда, яка коштує 52·50 зол. з пересилкою і яку можна дістати в „Спілці Укр Аґрономів“, Львів, вул. Собеського 28. Крім цього добре є також купити собі прилад до пробивання здутої тварини, який також дістанете в цім самім склепі. Як і коли уживати тих приладів, вичитаєте докладно в книжочці „Як ратувати здуту тварину?“ яку дістанете також в ціні около 50 сот. З більших ветеринарних книжок про лічення домашних тварин можемо поручити Вам книжку „Ветеринарний лікар“ за 4 зол. і її можемо вислати Вам на бажання за післяплатою.

—o—

М. Михальчук, Щуровичі. Мусите прополікувати матицю при помочі геґара креоліновою водою (1 ложка креоліни на літру води). Таке прополікування робіть раз на день, доки будете могли створати нитку матиці і перепхити через неї ґумовий вуж геґара. Крижі і цілі ноги натирайте рано і вечер терпентиновим спіртом, який дістанете в аптеці. Напишіть нам, як є з коровою.

—o—

Що робити в квітні?

На полі. Не забуваймо, що найраньше сіємо овес, ячмінь, конюшини, буркуни, болгай, ганиж, сераделю і садимо ранні бараболі. Коли цього не зроблено в березні — робимо в квітні. Підсіваємо вимерзлу випрілу чи виїджену конюшину рейґрасом вестервольдським, інкарнаткою чи викою. Рівнож вс'ваємо конюшину в озимину під борону і волок. Цим зробимо два добрі діла: зрушимо до життя озимину і посіємо в охоронну рослину конюшину. Цеж саме можна робити з сераделею, болгаєм, озимою викою. Обробляємо землю під окопові, лен, коноплі, кукурузу, гречку, просо. Приорюємо під них гній. По при дороги пообтинати верби.

На луках. Хто ще не зборонував, не підгноїв і не підсіяв луки, хай докінчує, як це ми писали. Теж саме зробити з пасовиськами. На мокляках садити кошикарську лозу.

В саді. Докінчити обрізку сухих галузей, біленя дерев. Сад переорати чи перекопати і заволочити, щоб вогкість не випаровувала. Перед оранкою сад погноїти обірником, компостом, вапном. Прочистити ягідні корчі, скропити їх париською зеленню, щоб не кидались хоробливі грибки. Пересаджувати дерева і кущі. Коли набрякнуть бруньки, почати щеплення дерев, за кору, в розщеп та в лучбу. На деревах начіпити липкі кільця на шкідників.

В городі. Угноїти город компостом, птациним гноєм, попілом, сажою. Перекопати його. Висадити висадки на насіння. Висіяти петрушку, моркву, редькву, ріпу, шпінак, салату. Пересаджувати розсаду в теплих парниках. Парники, що сонячного дня відкривати. Колиб там завелись шкідники затроїти їх ні тробензолем.

В лісі. Спинити вирубування дерев. Засіяти шкілки лісових дерев — модрину, березу, сосну, а потім ялицю, смереку, акацію. Підчистити молоді зруби. Направити дороги, позагороджувати вступи до ліса.

В стайні. Доглядати жеребних кобил, тільних коров, поросних льох. Цим тваринам не треба давати паші квасної, гострої, зігнилої, зіпрілої, з отруйними бурянами. Добавляти вапна пашного, та кормів ситних. Давати теплу воду. Пускати на прохід та держати від стада окремо. В стайні давати добру підстилку. Робочу худобу добре кормити. При переході на зелену пашу бути обережним, не давати пити з калабань, щоб худоба не заслабла. Припускати коров і кобил. Молодняк добре годувати і виганяти на пасовисько.

В курнику. Перше всього очищуємо курник, вибираємо гній, шаруємо сідала горячим лугом. Стіни білимо вапном з додачою 5 процент креоліни або лізолю. Це робимо з рана, щоб до вечера курник просох і провітрився.

Насаджуємо гусей, качок, індиків. Доглядаємо курчат марцівок.

В пасіці. Гнізда в пнях держимо утеплені. По мірі розвою родини бджіл піддаємо їм рямки сушнику. Де є ранні пожитки з садовини — починаємо підгодівлю на силу. Годуємо рідкою ситою (1 кґр. цукру на 2 літри води). Заготовляємо все що необхідне в пасіці. Замовляємо вощину в кооп. „Рій“. Що і як робити на весні в пасіці, докладно вичитуємо з часопису „Український Пасічник“ у Львові. Зіморовича 20.

Коло хати. Направити дахи, плоти, огорожі, — висадити живопліт Побілити хату. Забрати з обійстя гній. Позгортати все сміття на компост. По при хату та в квітничку понасаджувати цвігів і окрасових кущів. Прочистити лозу.

В ставку. Заставити став і здержати воду. Напустити нарибку відгородивши їх від щупаків де вони є. Починати відживлювати рибу. Насіяти чи посадити поживних водяних рослин у воді.

—o—

Чому фасолю варто плекати.

Переглядаючи ціни на наші рільні продукти, які поміщують майже всі ґазети, не можна не зауважити одного, а саме ціни на деякі продукти стоять весь час твердо і за весь час навіть нашої скрути мало що змінились. Цим продуктом є наприклад фасоля. 1 сотнар коштує 45—50 зол. Ця ціна з малим відхилом стоїть від початку 1929 року. Чомуж це так? А тому, що на фасолю є забезпечений збут. Її силу силенну вивозять до таких країв, як Італія, Німеччина, Голяндія. Там є великі магазини фасолі. З цих збірень фасоля йде далі на Аґентину, Кубу, Бразилію, Єгипет, Туніс, Алжір, Марокко, де живуть міліони людий, що фасолю люблять, а управляти її замало. А рівнож йде фасоля до Франції і до Англії. Отже італійські, голяндські і німецькі купці цю фасолю сортують і продають за добрі гроші до заморських країв. Наші рільники управу фасолі добре знають, вона в нас росте в ріжних родах. Фасоля добре родить, має ціну. З 1 морґа можна одержати 6 до 8 сотнарів насіння і заробити 250—350 зол. Це вже є інтерес і то певний. Колиб до цього додати ще троха праці, а саме сортування і вибір фасолі дома та плекання найдороцших сортів, то сміло можна сказати, що таку одну сортівню фасолі українська кооперація моглаб теж мати і без посередництва Італії, Німеччини чи Голяндії моглоб фасолю збувати до заморських країв. Тим більш, що фасолю садять наші люди, які маючи своє джерело збуту, легко моглиб не дати нікому до рук заробків з фасолі.

Які сорти фасолі добре платяться, які треба садити, та як треба приправити її до продажі, напишемо слідуючим разом, а тепер радимо господарям поміркувати над цим і вже тепер приправити собі кусок землі під цю поплатну рослину, яка ніколи не зрадить.

—o—

Як зужиткувати пирій.

Пирій є всім відома, докучлива хопта. Що його не навитягається господар з поля, а він все є без кінця. Часто цілі купи такого коріння пирею стоять біля меж не виужитковані. А між тим коріння пирею є дуже виживне, його вживають для ліків. В корінні пирею є багато крохмалю, цукру, ґуми. Кінь, що їсть пирей, брикає як від вівса. Це спробували і практикують французи. Отже вони пирій збирають на вози, привозять до річки, виполокують його, ріжуть на січку і дають його коням замість вівса. Пирій також сушать і так само зкормлюють худобою. Вартоб і нашим господарям спробувати це, тоді не шкода булоб праці при очищуванню поля від пирею

Нарада в справі господарської скрути.

21. березня відбулася у Львові спільна нарада представників наших господарських і кооперативних установ. Радили над способами, якими можнаби зменшити теперішну господарську скруту нашого села і помогти селянам, перебути цю скруту.

По докладним представленню справи ухвалено на цій нараді такий плян боротьби з селянською нуждою:

1) треба конче поліпшувати сільське господарство і навчати господарити по новітньому, щоби господарство давало якнайбільші зиски,

2) переконувати селян, щоби якнайменше купували і старалися виробляти на свойому господарстві те, що можна у нас виробити, а що дотепер купується в місті.

3) треба обережно переходити від збіжевої господарки до молочно-годівельної,

4) особливо пильно треба взятися за молочарство і поліпшення пасовиск і сіножатей.

5) Треба конче створити постійну спільну раду представників наших господарських і кооперативних установ, яка пильнувалаби згідної співпраці усіх цих установ для народнього добробуту і спільно обмірковувалаби пляни праці.

6) Кождий повіт повинен доконче мати і утримувати одного свого аґронома, який вчивби людий нового господарювання.

Цей дуже хосенний плян можемо лише повитати і побажати, щоби він якнайкраще дався перевести в діло. Бо вже крайня пора взятися за поборювання біди, вона вже лізе до селянської хати кождою шпарою.

Що то за ткальні?

До нашої редакції приходять щораз частіше зажалення наших селян на ріжні ткальні. Ці ткальні обіцюють за селянське повісмо і клочча велику ціну, а як хтось у добрій вірі пішле їм свій сирівець, вони або беруть його за півдурно, або й зовсім нічо не відповідають.

Колись, як ще ті фірми були совісніпші, містили і ми оголошення деяких ткалень, містили їх в добрій вірі, щоби селянам помогти в збуті сирівців. Але коли ми пересвідчилися, що ті фірми не сповнюють совісно і солідно своїх обовязків, то заперестали містити їх оголошення і хоча вони дальше не раз приходять до нас з платними оголошеннями, не будемо їх більше містити.

Крім того радимо нашим селянам зорганізувати своїми силами збут повісма, як також инших сирівців, щоби доставляти їх гуртом просто до фабрик і не давати посередникам заробити. Цим повинна зайнятися кожда кооператива в селі; по деяких селах кооперативи вже взяли це в свої руки і селяни на тім дуже добре виходять.

Що по чому.

Львів, дня 31. березня 1930.

Тенденція на збіжжа звишкова.

Пшениця, жито, ячмінь, овес, біб, вика ростуть в ціні. Ячмінь зв. в ціні впав.

ЗБІЖЖА.

(Ціни за 100 кґ. на стац. залад. Підволочиска) За двірську пшеницю платять 35—36 зол., за селянську 32—33, за жито відбірне 16·50—17, жито звичайне 15·50—16 зл. ячмінь 13·50—14· овес 14·50—15, кукурудза 21·25—22·25, фасоля біля 45—55, кольорова 30—35, краса 40—45, горох пів Вікторія 24·75—27, горох звичайний 20—21, бобик 20·21 вика 27 50-28·50, гречка 22·-23· лен 67—68·50 лубін синій 24—25, просо міс 27—28, конюшина черв. 160—170, мак синій 150—160, мак сивий 110—120, мука пшенична 65% 61—62, житна 35—36, крупи греч. 45·—47·, крупи ячмінні 31—32. Бараболя 4·50 — 5 зол.

ПАША. Сіно солодке прасоване 8·50—9·50, солома 5—6, конюш. сіно 13—14, сіно з тимотки 14—16, макухи льняні 30—31. Ґрис житний —10·50, ґрис пшенич. 10·50-11,

Лен чесаний від 10—28 зл., 1 сотн. Лен нечесаний від 5—16 зл. сотн. Клоча льняне від 6—15 зл. 1 сотн. Коноплі чесані від 18—25, зл. 1 сотн.

НАБІЛ.

Маслосоюз платить кооперативам 31.III. За масло солене експортове пріма 4 90, несолене десерове пріма 4·70, 1 літра молока 0·34, 1 літра сметани 1·60. За 1 копу яєць около 5·40 одно яйце на базарі 10—12 гр.

1 кіл шпинату	1 зол.
1 головка салати	35—40 грош.
1 вязочка цибулі дикм	20 „
1 пучка трембульки	20 „
1 вязочка петрушки	20—30 „

СТАРА ПЕРЕХОВАНА ЗЕЛЕНИНА

1 головка 1/4—3/4 кґ капусти	2—3 зол.
1 головка 1/4—1/2 кґ. каляфіорів	4—5 „
1 кґ. петрушки коріння	70—80 гр.
1 кґ. бураків цвіклових	20 „
1 кґ моркви	20 „
1 кґ. капусти квашеної	30—40 „

СВИНІ. Експортова різня Рукера на Знесінню платить за свині на сало по 2·20 2·40 зол. за так звані віденські (поверх 120 кґ. ваги) по 1·90—2·20, за товсті свині по 1·90 2·30.

ШТУЧНІ ПОГНОЇ (Ціна від 1—49 сотнарів у Спілці Аґрономів у Львові)

Кайніт	7·50 зол.
Потасова сіль 26—28%	22·— „
Томасина 18%	21·50 „
Суперфосфат мін. 18	21·50 „

ХУДОБА.

За 1 кґр. живої ваги корова I, II, III, від 1—1·50 зол. Товсті воли 1·50 — 1 60 зол.

За 1 кґр. живої ваги теляти 1 — 1·20, Ялівка 1 30—1·50 зол.

ЦІНИ РИБИ.

Щупак живий 1 кґ. 6—6·50, короп живий 1 кґ. 4·20—4·50.

МЯСО (у ЛЬВОВІ)

волове 1·65—2·35, телятина передна част. 2—2·40, беарґи 2·60—2·90, кошерне мясо 2·20—2·50, курка жива 4—6, гуска година 10—15.

ЛИСТ ДО ІВАНА СОРОКАТОГО

З добрим днем Тобі приношу цю вістку Іване, най від Тебе відвертаєсь, що зле тай погане. Ти вже другий рік так добре ореш рідне поле, що і в Кальнім дала рада буджет „Рідній Школі“. А що був ти у Торбинцях за доброго віта, ухвалила ще й сто злотих читальні „Просвіти“. Як ще будеш, мій Іване, так дальше орати, певно будуть наші радні ще краще вважати. Спамятаються і другі, що ще в пітьмі бродять, замісць в кооперативу, до Ханці заходять. Прийде такий „член“ до Ханці, ще до світа вранці: „Дайте мені, щира Ханцю, пять злотих на яйці“. Тай нічо не каже Ханця, на Муня моргає, а той Муньо створив касу тай гроші виймає. Бо він знає, що ті яйці відбере з процентом, темний дасться обдурити і буде контентним.

Я говорю своїм братям: „Братя, схаменіться, що Шай сам в селі панує, того соромітьcя. Подумайте, якби в селі самі жиди жили, і наш один якби був там, вже втративби сили! Так говорю їм тай кажу: „Ще колись приїде до нас Іван Сорокатий, буде встид, сусіди!“ Будь так добрий, Сорокатий, не смійсь з того лиха, і приїдь раз до Кального так зненацька, з тиха. Та щоб ти не помилився в дорозі, Іване, бери білет до Кального, повіт Бережани. А що ми тут поправимось усі до одного, на це дає Тобі руку **Стефан із Кального.**

Чого ображатися?

Деякі передплатники дорікають нам за те, що ми вислали їм упімнення, аби вирівнали передплату, і видно, що образилися тим. Такі упімнення висилає кожда ґазета і ніхто не ображується, бо знає, що упімнутися треба. Це робимо й для того, щоби передплатник знав, що нам винен, бо дехто й не знає. А чи господар не впоминається у сусіда, або в кого иншого, як той йому щось винен і не віддає? Дивно, що деякі наші люди не ображуються, як прийде їм упімнення від жида (і то часто несправедливе), а ображуються, як своя ґазета впоминається за своє. А Редакція не може ображатися тим, що хтось читає ґазету і не думає за неї точно платити? Упімнення за довг це в культурнім світі звичайна річ і ніхто тим не повинен ображатися.

Велике Свято Свободи в Греції

Невеличкий балканський нарід — греки, обходитиме сего року сто літні роковини своєї державної не залежности. До цего свята приго товлюється горячково уся Греція.

Грецький нарід, що мав колис свою велику державу, попав у 14 століттю, як і инші балканські на роди, під важке турецьке панован ня і терпів неволю около 400 літ Важке було ярмо гнобителів; мо лодих хлопців забирали турки на сильно в яничари, майно грекі грабили усякими драчками, накла дали на увесь нарід непосильні тя гарі. А греки терпіли, працювали — леліяли в серцях соняшну дум ку про свободу; оспівували її пісних та переказували як найдоро щий заповіт дітям і внукам.

І нишком освідомлювалися, на ломлювалися до єдности, карност і любови рідного краю.

Аж вибила слушна година і гре ки в 1820 році зірвалися до пов стання за освободження свого крак від наїздника. Закипіла завзята боротьба, що трівала десять літ. Десять літ крівавилися і гинули найкращі сини Греції у визвольній війні, десять літ палали грецькі оселі. Війна велася зі змінним щастям. але під кінець, в 1829 році почали чисельно сильніші турки перемагати. Вже здавалося, що грецькому народови прийшла загибіль. Та це тільки здавалося. Неустрашим грецькі борці за волю билися, як льви, і турки окуплювали кождий крок здобутої землі потоками крови А тимчасом грецькі еміґранти (купці, робітники, студенти), що як втікачі проживали в других державах, обєдналися в один міцний союз і повели заграницею таку успішну аґітацію проти гнобителів Греції, турків, що анґлійський і французький народ майже примусив під впливом тої аґітації свої уряди виступити збройно в обороні Греції. І в хвилині, коли вже впала остання грецька твердиня, а одинокий опір туркам ставили ще лише невеличкі гуртки грецьких повстанців, що з дня на день маліли, стала по стороні греків збройна сила могучої Анґлії і Франції. Турецьку армію і фльоту розбито на прах Переможці подиктували туркам мир, в якому Туреччина мусіла погодитися на незалежність Греції.

Так от, завдяки єдности і любови рідного краю, зумів навіт малий двоміліоновий нарід здобути собі волю. Минуло тому 100 літ тепер греки святкують столітну річницю своєї свободи. Ми щир тішимося з грецьким народом їхнім святом і бажаємо собі, щоби і українському народови пощастило якнайскорше святкувати подібне свято.

Оповістка

Проситься Вп. Товаришів, колишних учнів Української ґімназії УПТ в Рогатині, щоби в як найскоршім часі подали імена Товаришів, що полягли у всесвітній та українській визвольній війні (1914—1918, 1918-1921). Імен потрібно до пропамятної таблиці в рогатинській ґімназії. Письма слати на адресу: Іван Вербяний проф. ґімн. Рогатин ґімназія У. П. Т. 2401

Відвічальний редактор: ЛЕВ ЧУБАТИЙ З друкарні Щ. Беднарского в піднаймі „Кооперативи Промислу Ґрафічного" Видавець: ІВАН ТИКТОР